

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. II. Jansenius stylô primæ propositionis Tridentini Temeror [et]c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

nio fuisse potestas illa multo ex capite claudicans quam cap. 15. objecto comminiscitur idem Jansenius.

SECTIO II.

Jansenius stylo propositionis primæ Sacrae Tridentinae Sanctionis temerator esse videtur.

Sess. 6.
cap. 11.

Quamquam inficias eam Jansenianam propositionem Lutherano vel Calviniano Erroneo sensui subjectam, atque in illorum sensu ab Innocentio X. aliisque Pontificibus Apostolicis damnatam, Equidem non video quo jure Jansenius innoxius sit à violatione Tridentinae prohibitionis hujus: *Nemo temeraria illa & à Patribus sub Anathemate prohibita voce uti: Dei præcepta homini justificato ad observandum esse impossibilia.* Jansenius enim non modo justificatis seu justis, sed etiam justis volentibus & conantibus asserit aliqua præcepta Dei esse impossibilia, deesse quoque gratiam quâ possibilia fiant. Neque obstat additio Jansenii: *secundum præsentem quas habent vires:* Quia equidem impossibilia nuncupat, & impossibilia impossibilitate quæ potestatem auferat, & omnimodam orandi & agendi impotentiam invehat, necessitatemque prævaricandi præcepta inducat; quæ ad eam sufficit impossibilitatem quam Patres Anathemate dignam censuerunt. Neque enim Manicheam solum impossibilitatem peccandique necessitatem exhorruere Patres, sed & eam quam Pelagiani Catholicis objecerunt asserentibus naturam sine gratiæ adjuutorio neutiquam sufficere ad mandata Dei servanda. Naturæ quidem quâ tali & fe-
gredi

DE PROPOSITIONE I. 211

gregi à gratia *impossibile* dixit Augustinus bene velle & operari; at homini ad gratiam comparato possibile semper asseruit quia si non possit homo facere, quod jubetur, *monetur petere quod non possit*. Et si justificatus fuerit, *non deserit nisi deseratur, ut pie semper justèque vivatur*.

Quod si cum Palladio responderis: interdicta dumtaxat *hac Generalis Seclariorum assertio: Præcepta Dei homini justificato esse ad observandum impossibilia*:

Respondeo Assertionem hanc non esse generalem. Quid si enim quis omnia præcepta Dei possibilia assereret, excepto uno v. g. *non concupisces*, ad quod omnes homines obstrictos sub mortali docent Lutherani, nonne & ipse in Tridentinum impingeret? Nullum autem esse impossibile affatim dicta synodus declarat Augustini verba consecrans adoptansque: *Deus impossibilia non jubet, sed jubendo admonet facere quod possis, & petere quod non possis, & addit: & adjuvat ut possis*. Ut indicet non omnem justificato ademptam esse adimplendi potestatem, ut censendus sit incurrisse impossibilitatem.

Vidit id oculatius sapientissimus Arnaldus, qui licet à Jansenio non se plenè dispescat, quod facere nititur, Jansenianam hanc carpit his verbis: *Falsum est hominibus justis volentibus & conantibus aliquà Dei præcepta esse impossibilia secundum præsentis vires, & deesse illis gratiam &c.* Et alibi ad eandem propositionem: *Quod absolute dictum nullaque cum exceptione quamcumque voluntatem complecti potest adeoque sub litterali significatione terminorum, Lutheranorum & Calvinistarum hæresim comprehendit, &c.*

Arnaldus
Dissert. p. 4
art. 13. de
Gratia effic.

In scripto de
questione ju-
vis sect. 4.

Cui licet non assentiar, quod Jansenii verba damnatum ad Calviniarum & Lutheranorum abducatur sensum; equidem non malè judicasse reor

O 2

quod

212 LIBER SECUNDUS

quod Jansenius à temeraria illa voce in Tridentino prohibita non se elongaverit.

Instat Palladius in spongia suâ: *Non penitus ablatum ab omni Catholicorum usu vocabulum IMPOSSIBILE etiam INTUITU MANDATORUM DEI. Quid enim si quis dicat: NATURÆ VIRIBUS ESSE IMPOSSIBILIA HOMINI PRÆCEPTA DEI, ut post Concilium Tridentinum asseruit magnum Lovaniensis & Duacena Academia Decus Eruditissimus Estius? Quid si quis edicat esse impossibilia servatu sine Gratia Christi? an continuo impinget in Tridentinum? Quæ autem tanta disparitas est inter hæc duo: IMPOSSIBILE EST PRÆCEPTA DEI implere sine Gratia Christi; & , IMPOSSIBILE est quædam Præcepta Dei magna, quæ magnâ & robustâ gratiâ opus habent implere per Gratiam infirmam, quæ tantas vires non impertit; vel quædam Præcepta Dei magna per vires gratiæ languidas & invalidas sunt servata impossibilia? Attamen hoc est universum quod Jansenius asseveravit.*

Respondeo vocem solam non esse horridam, quia quibusdam nativam.

Sed Periodus ista horridica: *Justificato homini Præcepta sunt impossibilia, & quidem hoc addito: Deest quoque Gratia quâ possibilia fiant.*

Loco supra citato.

Quod propositio ista non sit synonima cum allatis, observavit Arnaldus ipse. Generatim illa propositio asserit & indefinitè deesse quoque iis justis volentibus & conantibus gratiam, quâ mandata possibilia fiant, quod universè sumptum Calvinî hæresim representat. Sed aliter

Respondeo longè hæc dissidère: *naturæ viribus impossibilia sunt homini præcepta Dei: & justis conantibus & volentibus impossibilia sunt præcepta Dei.* Prima namque impossibilitatem viribus naturæ tribuit rectè, quia hoc Anti-Pelagianum est: secunda præsentî gratiæ, quâ pollet homo, impossi-

DE PROPOSITIONE I. 213

possibilitatem affricat, quæ non convenit. Esto namque conatus & voluntas parva per se non possit, potest tamen saltem cum gratia altera quâ possit petere ut possit. Unde aliud est gratiam parvam bonæ voluntatis aliquid non posse, aliud homini bonâ gratiâ & bonô voluntatis & orationis non posse. Ideoque argumentum illud præoccupat Augustinus; & ex illo Tridentina Synodus subjiciendo: *Petere quod non possis.*

Cum igitur Jansenius non tantum dicat conantibus & volentibus justis præcepta esse *impossibilia* per solum illum conatum parvamque voluntatem; sed nec aliunde habere potestatem orandi quâ voluntas conatusque augeatur; manifestum est ejus propositionem non converti cum allegatis in argumento. Quamquam & negari possit quod homini per vires parvas instructo, qui majoribus indiget auxiliis ad agendum impossibile dici debeat quod non agitur. Negat enim Arnaldus ipse impossibilitatem illam dicens falsum esse deesse gratiam justis illis *Conantibus & volentibus excitantem & sufficientem Thomistico sensu, quæ non complectitur omnia ad agendum necessaria. Et qui hoc damnatum à Pontifice velit adversus illum minimè pugnabimus.*

*Arnaldus
Dissert. de
Grat. effic.
sect. 13.*

